T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 10.11.2026
Sayı : 3562

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- 53047

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Mustafa Çiftçi tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98. ve içtüzüğün 96. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 10.11.2026

Av. Hasan ÖZTÜRKMEN
Gaziantep Milletvekili

Dünyada ülkelerden vatandaşlarına peş peşe sivil savunma uyarıları yapılıyor. ABD'den Almanya'ya, Japonya'dan Avustralya'ya kadar 5 kıtada toplam 33 ülke, belirli aralıklarla vatandaşlarına acil durum ve sivil savunma rehberleri dağıttı.

En az 10 günlük yiyecek, kişi başı günlük 9 litre su, nakit para ve pilli radyo bulundurulması istendi. Uyarılar sürerken Avrupa'da Belçika, Hollanda, İrlanda, İsveç ve Estonya'daki yüzlerce süpermarketin soğutma sistemlerine yönelik siber saldırılar gündeme geldi. Enerji, gıda, iletişim ve ulaşım gibi temel sistemlerin dijital altyapılara bağımlılığının artması, olası saldırıların etkisini de büyütüyor.

Dünyada sivil savunma çağrıları sürerken, Türkiye'de bu yönde bir çağrı yapılmadı.

Avrupa'da son dönemde güvenlik risklerinin arttığı gerekçesiyle birçok ülkede halka açık toplu sığınakların modernizasyonu, kapasite artırımı ve yeni sığınak inşası hız kazanmış; bazı devletler ulusal sığınak haritalarını güncelleyerek vatandaşların erişimine açmıştır.

Öte yandan bölgemizde süren savaşlar ve nükleer savaş riski, ülkemizi ciddi anlamda tehdit ediyor.

Nükleer riskler yalnızca çevresel bir tehdit değil; doğrudan yaşam hakkını, halk sağlığını, kamu düzenini ve devletin vatandaşını koruma yükümlülüğünü ilgilendiren çok boyutlu bir güvenlik meselesidir. Anayasa'nın 5'inci maddesi devlete, kişinin yaşam hakkını ve maddi-manevi varlığını koruma yükümlülüğü yüklemekte; 17'nci maddesi yaşam hakkını, 56'ncı maddesi ise sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını güvence altına almaktadır.

16 Ekim 2025 tarihli Resmi Gazete'yle tüm bakanlıklar bünyesinde birbirleriyle eşgüdüm halinde çalışacak Acil Durumlar ve Savunma Planlaması Dairesi Başkanlıkları kurulmuş; Bakanlığınız tarafından hazırlanan "Sığınak Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dâir Yönetmelik" ise 7 Kasım 2025'te Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. TOKİ'nin 81 ilde toplam 83 bin 500 sığınak yapacağı Eylül 2025 yılında basına yansımıştır.

Bu bağlamda;

1. Dünyanın farklı noktalarında devletlerin vatandaşlarına sivil savunma uyarıları yapması ile ilgili Bakanlığınızın bir çalışması olmuş mudur?
2. Olası savaş ve iklim değişikliği kaynaklı afet senaryoları hazırlanmış mıdır?
3. Vatandaşlara nükleer ve radyolojik riskler konusunda bugüne kadar neden sistematik bir bilgilendirme, eğitim veya tatbikat yapılmamıştır; bu konuda başlatılmış veya başlatılması planlanan bir çalışma bulunmakta mıdır?
4. Avrupa ülkeleri vatandaşlarına sivil savunma rehberleri dağıtıp, stok yapmalarını isterken, Türkiye'de neden bu yönde bir çağrı yapılmadı?
5. Muhtemel savaş, saldırı veya olağanüstü bir durumda vatandaşların hangi bölge veya binadaki sığınağa yönlendirileceğini gösteren erişilebilir bir sistem veya uygulama geliştirilmekte midir?
6. Ülkemizde hâlen kayıtlı ve fiilen kullanılabilir durumdaki toplam sığınak sayısı kaçtır?
7. TOKİ'nin inşasına başladığı 81 ildeki sığınak inşaatlarında son durum nedir? Sığınak geliştirme projesi için ne kadar bütçe ayrılmıştır? Kaç şehirde, kaç sığınak inşa edilmiştir, kaç sığınak inşası devam etmektedir?
8. Yapımı tamamlanan sığınakların toplam kapasitesi kaç kişiliktir?
9. Mevcut binalarda, AVM'lerde, spor tesislerinde, hastanelerde, metro ve millet bahçelerinde zorunlu olduğu belirtilen sığınakların ne kadarı fiilen kullanılabilir durumdadır? Kaç sığınak denetlenmiştir, kaçında eksiklik tespit edilmiştir?